

GHID DE REDACTARE A TEZEI DE LICENȚĂ SPECIALIZAREA TERAPIE OCUPAȚIONALĂ

A. CERINȚE GENERALE OBLIGATORII

Lucrarea de licență reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului. Aceasta testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice.

O teză care are un nivel satisfăcător, trebuie să demonstreze familiaritatea studentului cu literatura relevantă pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere metodologic, al analizei datelor și al argumentării, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în stilul limbajului științific. Aspectul de formă trebuie să fie, de asemenea, în concordanță cu standardele academice.

Scopul acestui material este de a furniza studenților un ghid general de redactare a tezei de licență sau de masterat care să îndeplinească standardele fundamentale unei cercetări științifice, care poate fi acceptată pentru susținerea orală. Prima parte a ghidului prezintă **cerințele generale obligatorii**. Neîndeplinirea lor duce la eliminarea din examenul de susținere a tezei. Partea a doua a ghidului prezintă **cerințe specifice maximale** pentru diverse tipuri de cercetare.

Întreaga responsabilitate a tezei revine studentului și îndrumătorului de licență. Studentul are datoria să își redacteze teza în conformitate cu cerințele prezentate mai jos. Nerespectarea acestor norme atrage după sine penalizări în notare.

I. Formatul tezei

- Teza trebuie să cuprindă următoarele părți:
  1. Pagina de titlu
  2. Cuprins
  3. Conținutul tezei
  4. Bibliografie
  5. Anexe
- Teza va fi redactată pe computer în format A4, la un rând și jumătate distanță, în Times New Roman, mărimea literelor fiind de 12 puncte. Paginile vor fi numerotate cu litere arabe, în partea de jos și centrală a fiecărei pagini. Fiecare capitol va fi început pe o nouă pagină, dar nu și subcapitolele și subpunctele. Capitolele vor fi numerotate cu numere arabe (1, 2, 3, etc.), la fel și subcapitolele (1.1, 1.2, 1.3, etc.) și subpunctele (1.1.1, 1.1.2, sau 1.2.1, 1.2.2, etc). Titlul capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor vor fi scrise în bold.

- **Pagina de titlu** va conține următoarele informații:
  1. numele universității, al facultății și al catedrei
  2. titlul tezei
  3. nivelul de susținere a tezei (teză de licență sau teză de masterat)
  4. numele candidatului
  5. anul realizării
  6. Numele și titlul coordonatorului (vor fi menționate pe pagina interioară de titlu) doar cu acordul acestuia. Nu este obligatorie menționarea numelui coordonatorului pe copertă. Nu se acceptă pentru a fi susținute lucrările care nu au un coordonator științific agreeat (cadru didactic sau cercetător).

- **Cuprinsul** va conține numele capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor, respectiv bibliografia și anexele, cu indicarea paginatiei corespunzătoare din text.

- **Bibliografia** va fi redactată conform standardelor APA (American Psychological Association), ca în exemplele oferite la punctul IV, respectând cerințele descrise la același punct.

- **Anexele** pot conține scalele / probele utilizate, ilustrații suplimentare, prelucrări preliminare (dacă este cazul), alte materiale relevante pentru studiul întreprins.

II. Conținutul tezei

Teza trebuie să aibă o organizare logică în capitole, care să prezinte următoarele aspecte:

1. Introducere
2. Cadrul teoretic al problemei studiate
3. Obiectivele și ipoteza/ipotezele cercetării
4. Metodologia cercetării
5. Rezultatele cercetării și interpretarea acestora
6. Concluzii și implicațiile cercetării în practica psihologică
7. Rezumatul lucrării, preferabil într-o limbă de circulație internațională

Introducerea va fi redactată în aproximativ 3 pagini astfel încât să devină un argument puternic al cercetării realizate. Se va prezenta sintetic situația cercetărilor relaționate cu subiectul ales, motivația alegerii temei, indicând domeniile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări.

Cadrul teoretic al problemei studiate va fi redactat într-un singur capitol (Capitolul 2). Capitolul care prezintă cadrul teoretic al problemei studiate nu trebuie să depășească 50% din numărul de pagini al tezei. Această parte a tezei realizează o evaluare critică a literaturii de specialitate relevantă pentru tema cercetată. Se vor prezenta principalele teorii / modele explicative, indicând dezvoltarea și progresul adus de cercetările recente, precum și posibilele lacune sau limite. Trecerea în revistă a literaturii va fi realizată după un criteriu explicit menționat, care poate fi cronologic, tematic, sau de altă natură. Prin conținutul ei, **baza teoretică trebuie să se centreze pe fundamentarea ulterioară a ipotezelor avansate**. Această parte a tezei trebuie să

demonstreze capacitatea candidatului de a selecta cele mai relevante surse bibliografice, de a le citi și analiza critic, de a-și formula propriul punct de vedere asupra subiectului studiat.

Capitolul 3, care prezintă **obiectivele și ipotezele cercetării proprii**, va conține următoarele aspecte:

1. formularea coerentă a obiectivelor generale și specifice ale cercetării;
2. formularea explicită a ipotezelor cercetării (dacă este cazul);

Capitolul 4, **metodologia cercetării**, conține următoarele paragrafe:

- Subiecții – principalele date demografice
- Instrumentul / instrumentele de investigare – descriere
- Designul experimental (în cazul unor experimente de laborator acesta va fi foarte amplu tratat) / procedura de lucru

Capitolul 5 **Rezultatele cercetării și discutarea / interpretarea acestora**, conține următoarele subcapitole:

- 5.1. prezentarea și analiza datelor
- 5.2. interpretarea rezultatelor

Rezultatele trebuie să decurgă clar din designul și metodele de cercetare utilizate. Tabelele și figurile care redau rezultatele cercetării vor fi incluse în această parte a lucrării.

Fiecărui rezultat numeric și semnificației sale statistice i se atribuie o semnificație și interpretare psihologică. Sunt de dorit și explicații alternative și contextuale, precum și implicațiile rezultatului discutat. Interpretarea datelor proprii va fi făcută și prin raportare la datele din literatura de specialitate, indicându-se similarități și diferențe.

Capitolul 6 **Concluzii și implicații** trebuie redactat în relație logică cu obiectivele cercetării, într-o formulare limpede, neechivocă. Concluziile vor reflecta răspunsuri sau soluții la întrebările cercetării. Acest capitol va începe cu prezentarea succintă a motivației cercetării. În următoarele paragrafe se vor redacta concluziile referitoare la rezultatele obținute, evitând detalii și argumentări suplimentare. Este de dorit ca în concluzii să se indice contribuția adusă în domeniu, de cercetarea realizată, precum și implicațiile sale practice. Limitele și constrângerile cercetării vor fi amintite tot în acest capitol sau unul separat. Pot fi identificate și sugerate direcții viitoare de cercetare.

III. Stilul și limbajul de redactare

Teza trebuie redactată într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare. Nu sunt admise greșelile gramaticale de redactare (acord, punctuație, lexic, etc). Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent din cele anterioare. Relația dintre idei trebuie să fie clară. Întreaga teză trebuie să fie coerentă.

IV. Citarea bibliografică

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituției care au produs acele materiale. Prin

urmare, autorul tezei de licență sau de masterat trebuie să citeze în mod corect toate sursele incluse în teză, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alți autori, dar și parafrizarea și sumarizarea ideilor exprimate de aceștia. *Eludarea acestor norme etice poartă numele de plagiat.*

Toate sursele bibliografice incluse în lucrare trebuie să se regăsească în lista bibliografică finală, după cum toți autorii incluși în lista bibliografică trebuie să fie inserați în textul lucrării. Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată prin indicarea inclusiv a paginii din sursa utilizată, dar și prin ghilimele și forma italică a literelor. Se va utiliza un singur stil de citare bibliografică, cel al APA. Doar în cazul în care sunt mai mulți de trei autori, în text se va scrie numele primilor trei, iar ceilalți autori se vor insera sub eticheta *et al* sau *ș.a.*. În lista bibliografică se vor scrie numele tuturor autorilor sursei citate. Atunci când sursa citată este indirectă, adică preluată de la un alt autor, se va scrie numele și inițiala prenumelui autorului și anul publicației, cu indicarea în paranteză a autorului și anului apariției sursei indirecte din care s-a citat.

Numele revistei sau a cărții din care a fost preluată ideea se va scrie cu litere italice. Pentru sursele preluate de pe internet, vor fi notate adresele de pagină web. În bibliografia finală, acestea trebuie să se regăsească în finalul listei. Pentru ilustrare, vezi exemplele de mai jos.

Exemple:

Landy, F.J., & Conte, J.F. (2004). *Work in the 21st century. : an introduction to industrial and organizational psychology*. NY: McGraw-Hill Companies, Inc.

Springer, T., Lohr, N. E., Buchtel, H. A., & Silk, K. R. (1995). A preliminary report of short-term cognitive-behavioral group therapy for inpatients with personality disorders. *Journal of Psychotherapy Practice and Research*, 5, 57-71.

Stephens, J. H., & Parks, S. L. (1981). Behavior therapy of personality disorders. In J. R. Lion (ed.), *Personality Disorders: Diagnosis and Management*, 2nd edn. Baltimore, MD: Williams & Wilkins.

<<http://www.goalproject.org/sources.html>>

<<http://www.telehealth.org.html>>

Notificare: Fraudarea rezultatelor și plagiatul se penalizează prin descalificarea candidatului din examen.

B. CERINȚE SPECIFICE MAXIMALE

Lucrarea de diplomă sau teza de masterat poate conține unul sau mai multe din următoarele tipuri de cercetare:

- I. Cercetare experimentală și cvasiexperimentală
- II. Cercetare observațională, studiu corelațional, anchetă psihosocială
- III. Studiu de metaanaliză
- IV. Cercetare calitativă
- V. Cercetare aplicativă
- VI. Studiu teoretic

I. Cercetare experimentală și cvasiexperimentală

1. Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile prin cercetare experimentală sau cvasi-experimentală;
- nivelul de analiză să fie adecvat obiectivului cercetării;
- modelul experimental utilizat să țină seama de exigențele fenomenului / evenimentului abordat și de obiectivele cercetării;
- să utilizeze sarcini experimentale adecvate temei abordate și modelului experimental utilizat;
- să utilizeze eșantioane adecvate, care să permită generalizarea datelor;
- ipoteza de cercetare să fie falsificabilă; ipoteza să fie dedusă logic din teoria verificată;
- operaționalizarea variabilei dependente să fie adecvată pentru a pune în evidență efectul manipulării experimentale; să țină seama de eventualele erori care pot afecta validitatea ecologică.

2. Control experimental

- grupele de control și experimentale să fie selectate conform designului experimental;
- să utilizeze o procedură de eșantionare randomizată sau să evidențieze că eșantioanele comparate sunt similare.

3. Validitatea manipulării

- manipularea constructului sau intervenția să fie corect operaționalizată și să fie în concordanță cu ipoteza dedusă din modelul teoretic;
- să evite erorile de manipulare experimentală;
- să evite confuzia dintre efectele datorate variabilei investigate și efectele generate de alte variabile externe;
- efectul manipulării sau al intervenției să fie suficient de puternic pentru a produce efecte măsurabile; dacă este necesar să includă verificări ale efectului manipulării.
- modalitățile variabilelor pe baza cărora efectuăm inferențele să fie plauzibile în ceea ce privește populația și modelul experimental;

4. Controlul erorilor

- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile de cercetare care afectează **validitatea internă** (ex instrument utilizat, maturizarea grupului, selecție, regresie, variabile confundate, moarte experimentală, etc.);
- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează **validitatea concluziilor statistice** (de ex. analiză de itemi, fidelitatea demersului experimental, variabile irelevante aleatoare prezente în situația experimentală, eterogenitatea subiecților, etc.);
- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează **validitatea de construct** (de ex. definiție insuficientă, confundarea constructului cu nivelurile constructului, etc.);
- în cazul studiilor de laborator să analizeze gradul de adecvare a situației simulate într-un mediu artificial pentru dimensiunile esențiale ale procesului sau fenomenului studiat; să prezinte limitele studiului privind generalizarea la situațiile ecologice.

5. Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul prezumptiv al altor variabile decât cele manipulate;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

II. Cercetare observațională, studiu corelațional, anchetă psihosocială

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin studii non-experimentale;
- să utilizeze un design adecvat constrângerilor temei abordate;
- în cazul studiilor corelaționale să se centreze pe variabilele critice (despre care știm că ar putea avea o influență asupra comportamentului studiat);
- în cazul studiilor corelaționale să specifice în mod clar relația dintre diferitele variabile;
- în cazul studiilor care permit studierea de relații cauzale, direcția relației cauzale să fie în concordanță cu date furnizate de literatura de specialitate relevantă și să fie evaluată cu proceduri statistice adecvate.

2. Controlul erorilor

- să controleze, pe cât posibil, erorile de cercetare;
- în cazul studiilor longitudinale să fie argumentată logic alegerea momentului măsurătorilor;
- subliniază corect argumentele validității relației cauzale;
- dacă este cazul identifică și evaluează efecte de tipul corelației parțiale, corelației multiple;
- explică, dacă e cazul, excluderea unor variabile relevante din studiu;
- dacă este cazul evaluează nonlinearitatea (prezența unei relații nonlineare între variabilele studiate).

3. Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul variabilelor relevante;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

III. Studii de metaanaliză

1. Eșantionarea adecvată a studiilor

- include toate studiile relevante accesibile (publicate și nepublicate) al domeniului abordat;
- însumează un număr suficient de studii care să justifice o metaanaliză.

2. Procedura adecvată

- utilizează o procedură de analiză corectă;
- explică și argumentează regulile de includere sau excludere a studiilor;
- explică și argumentează modalitatea de codare a variabilelor studiate;
- prezintă o listă a studiilor examinate (sau o face accesibilă prin trimiteri la literatură);
- explică și argumentează metoda de căutare a studiilor;
- condensează măsurători sau constructe similare (validitatea de construct a variabilelor este similară);
- trece dincolo de simpla însumare a datelor, contribuția studiului să fie clară (în plan teoretic, metodologic sau practic).

IV. Cercetare calitativă

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin metoda calitativă;
- definește clar problemele care vor fi abordate în studiu;
- aplică corect metoda și tehnicile de analiză;
- să folosească metode calitative care sunt în concordanță cu tema abordată, scopul studiului și modelului utilizat (ex. observație, interviu, etc);
- să aplice corect și descrie clar procedeul de analiză;
- să conțină descrierea detaliilor astfel ca să permită o eventuală replicare a studiului;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele metodei alese și a modelului de cercetare.

2. Concluzii

- dezvoltă și definește clar categoriile conceptuale;
- face legătura între concluziile studiului problema abordată și metodele folosite;
- specifică și explică legăturile dintre concepte sau categorii de concepte;
- în interpretare să ia în considerare factorii contextuali relevanți și alți factori explicativi;

V. Cercetare aplicativă

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme relevante în practică; să analizeze critic soluțiile propuse în literatura de specialitate din punct de vedere al adecvării la problema abordată;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele soluției propuse de cercetarea proprie;
- să folosească un demers de cercetare adecvat verificării soluției propuse;
- să utilizeze un context (ex. Situație, ocupație, organizație) potrivit problemei abordate în studiu care să permită generalizarea soluției propuse;
- să operaționalizeze corect constructul abordat (în concordanță cu literatura de specialitate și teoria astfel încât să fie justificată operaționalizarea propusă;
- toate măsurătorile să fie justificate de scop, teorie și cercetările anterioare; să măsoare toate variabilele relevante pentru problema studiată;
- dacă este posibil să utilizeze instrumente accesibile, standardizate și bine documentate; să ofere explicații detaliate când aplică probe sau instrumente noi.

2. Concluzii

- analizează valoarea soluției propuse pentru soluționarea problemei practice abordate;
- abordează limitele și domeniul de aplicabilitate ale soluției propuse.

VI. Studiu teoretic

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care justifică un demers teoretic (construcția unui model descriptiv, construcția unei noi teorii, analiza teoriilor sau modelelor existente);
- să însușească o literatură largă și diversă, incluzând toate informațiile relevante ale domeniului;
- să organizeze și să explice rezultatele anterioare, inclusiv rezultatele mai puțin obișnuite sau contradictorii și să explice diferențele dintre diferite studii;
- să reformuleze problema abordată și să includă dezbateri teoretice din perspectiva unui nou cadru conceptual;
- să analizeze literatura de specialitate în mod critic (ex. metode, rezultate, contradicții) și să sugereze metode de îmbunătățire ale studiilor viitoare;
- să dezvolte ipoteze, afirmații și întrebări care pot ghida cercetarea ulterioară.

2. Concluzii

- concluziile studiului să fie rezultatul unui demers logic care să prezinte consistență internă, în concordanță cu datele empirice;
- concluziile să nu utilizeze selectiv literatura relevantă din domeniu (să includă toate teoriile, modelele, studiile relevante).